

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPART NYATOLAS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár vidékre, postán kelve:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hétra . . . 1.- kor
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
MOROVITZ ZSIGMUND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán kelve:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hétra . . . 1.- kor
Egyes szám ára 6 fillér.

Megoldás.

Irta: **Egry Béla** országgyűlési képviselő.

Tisza István gróf pár évvel ezelőtt „mérgebe mártott részeg illúziók“-nak nevezve a függetlenségi eszmék megvalósítására való törekvésünket, „egy kis formasértés“, a „lex Daniel“-tel való letörését határozta el az ellenzéknek. Elkövetkezett november 18, majd kevés vártatva reá december 3, mikor szintén csak „egy kis formasértés“ követetett el, de nem Tisza István, hanem az önvédelmi harcot folytató ellenzék részéről.

A házszabályrevízió ekként nem sikerülvén, Tisza István gróf gondolt egy merészet és nagyot, a nemzet itéletére való apellálással feloszlatt az országgyűlést, természetesen minden lehető elkövetve arra, hogy a „kisöpről való gaz“-tól megtisztítsa a parlamentet, — mint ő mondá.

Ez nem sikerült, mert a nemzet itélete lesújtó és végzetes volt Tiszára is, pártjára is; a nemzet itélete azon álláspontot képviselő egyéneknek adott igazát, akik „a mérgebe mártott részeg illúziókat“, a magyar nemzeti állam teljes kiépítését írták zászlójukra.

A „gaz“ tehát nem lett kisöprve, hanem ki lett söprve a parlamentből.

Kabaré után.

Irta: **ALBA NEVIS.**

A márványasztal mellett — amelyek fehérebb és eresebb volt, mint egy üvegyöntő asztal; test — hosszan elnyújtotta a lábát Petkó és ásitott; csak úgy, a kövér tenyerét alig a szája elé tartva; kivicsoritva a fogát és csuful lehunytt szemmel. Ő tehetta. Neki szabad volt így ásitani. Az asszonyok mégis szépnek találták és a lányok megreszkettek a láttán. Ha Petkónak nem lett volna annyi pénze, olyan veszettül sok földje és az a nagy, mórstüli márványlépcsős, biborkárpitos palotája, akkor bizony nem viselkedhetett volna ilyen illetlenül, a kávéházi asztal mellett; a szép bácskai város selymes és flancos uritársaságának szemeláttára, bántván ásitásával mindenkit, de főképp és jogtalanul az ambiciózus kabaré-művészeket, a gyorsan táncolt színpadon, olcsó, vörös függönyök között; amint egymás után jöttek és nem ledarálták, hanem verejtékes igyekezettel megoldozták a maguk számát.

A közönség így is unatkozott — még az elején jártak az estnek, nem volt se pezsgő, se szembeszéd, és amikor látták, hogy Petkó nábob ásit, valamennyit elfogta a kedvetlenség.

— Nem ér semmit! — mondták. — Éppenséggel semmit sem tudnak ezek! Hogy merészelnek a zsebünkben kilopni négy koronát? És beszélhetett a konferanszier; reszkető idegekkel, nadrágzsebbe sülyesztett kézzel — mű-nevetve és az aranyfogait szíva; akármilyen szellemességet; Petkó folyton ásitott s a többiek doboltak az asztalon, meg az asztal mellett.

Tisza és pártja, amitől persze szörnyen megijedtek Bécsben s mert egy második választással sem sikerült megdönteni a nemzet korábbi itéletét, megindult a függetlenségi párt ellen az aknamunka Bécsben is, nálunk is, ki lett adva a jelszó, kompromittálni és lejáratni a függetlenségi eszméket, a függetlenségi pártot s a párt veréreit, ami részben sikerült is, hogy minő eszközökkel, hogyan és miként, ez most nem tartozván a dologra, nem is írtatom. Tény az, hogy a korona nem respektálta az alkotmányos államokban szokásos formát, nem respektálta a többségi akaratot se, megobstruálta azt, a kormányalakítással nemcsak nem bizta meg a többséget, hanem kevesebb helyet adott a kormányzásban a többségnek, mint a kisebbségnek, így azután ki lett játszva a többségi akarat, mely a korona obstrukciója folytán nem érvényesülhetett, mely körülmény nagyban hozzájárult a lejáratási processzushoz.

Jött a Khuen-kormány, mely célul tűzte ki „nemzeti munkapárt“ elnevezés alatt a régi szabadelvű párt és rendszer felélesztését és rendtartását, ami fenyegetes, hatalmi presszió, csendőrszurony, etetés, itatás és megvesztegetés áán sikerült is.

A választások előtt tett ígéretet a

választói reform megalkotására felrugta s elővette ehelyett a rengeteg vér és pénzáldozatot követelő véderőreformot s mert ezen a nemzetre végzetessé válható javaslatot az ellenzék a házszabályok nyújtotta keretben maradván nem akarja engedni törvényvé válni, előveszik a Tisza-féle receptet, megfenyegetik az ellenzékét házszabályrevízióval, feloszlattással, mintha bizony ezekkel meg lehetne felemlíteni az önvédelmi harcot folytató ellenzékét.

En elhiszem s tudom azt, hogy a kormány és pártjára kellemetlen és kényelmetlen az ellenzék ezen törvényjavaslattal szemben elfoglalt álláspontja és küzdelme, de azért a kormánynak mégsem szabad az erőszak útjára lépni, nem szabad házszabálysértés és törvényszegéssel, Tisza-féle alkotmányellenes fegyverekkel operálni, mert ezekkel célt amugy sem érne el, csak még jobban elmérgesítené a helyzetet.

Egyedüli megoldás, amit már több ízben említettem s aminek legutóbb Szilágyvármegye közgyűlésén báró Westelényi Miklós koronaőr is kifejezést adott, levenni a napirendről a katonai javaslatokat, letárgyalni a költségvetést és a választói reformot, feloszlattani a házat s akkor a népparlament előállni a véderőreformmal, ha a kormány a

Lassan, mint ez lenni szokott, jöttek a műsoron újabb számok; — erősebbek, hatásosabbak — ugynevezett slágerek. Jöttek gyönyörű lányok, fővárosba illő gazdag ruhában — hogy fölmelegítsék a barátságatlan vidéki embereket, — csudálatosan szép idomokkal, karikásra festett szemmel és sokszíni túlszoknyából kibújtó, fejedelmien előkelő lábikrákkal és Petkó — aki mindezzel torkig, sőt azon is túl volt már — csökönnyösen megmaradt ásitó kedvében.

Utóbb már nem is nézett a színpadra, valami hosszabb dolog kezdődött éppen; egynehány züllött ruhájú legényke, visító süldőleány kegyelméből — hanem az éjszakát nézte, a melyik nagyon meglepően szinte sohasem látott üdességgel és szépséggel a szemébe tünt: Dus, zöld, régen elvirult jázminok s — szinte kerítésnek — rózsával megrakott, vékony és zsenge fácskák, sorjában álltak a kávéház udvarán. Fölül nem haragos, csak méltóságosan sőt ég, csillagfoltokkal sűrűn tarkázva. Valami illat is volt a levegőben, virágokról és asszonyok testéről összekeveredett — s mindezt észrevéve és átélve, még a zongorista muzsikája is nagyon szépnek és lelketmelegítőnek tetszett.

Egyszerre, csak nem éppen tiszta és nem is egészen kifejtett althangoeska csendült meg a színpadon, s a nábob följjedt, azután oldalra kapta fejét, úgy nézett szanaszéjjel:

— Ni — gondolta — éppen olyan, mint a Tinka hangja!

Később megnézte a deszkákon ugráló lányt: egy valóságos virág volt, egy lábán járó

rózsa; a térdig érő, rengő-ringó halaványrózsaszínű szoknyáskája, csak kicsit festett, fiatal arca; piros duzzadt és nyilott szája, mintha estéli hamatra vártak volna.

Kissé még zsenge, de mindent ígérő lábai voltak, olyanok, aminőről cipészeméből álmodik néha, szombatesi kaptatosságban, vékony bokák — keresztül feszül husukon a csont s egy márékkal kényelmesen átölelhetni őket — feljebb kerékek és teltek; mint egy konyakos szerszív rózsaszínkristály, kecses kis hordaja... A hája fekete és — ahogy az Isten megteremtette — sötétvörös és szemérem nélkül bátran a háta közepére hullott.

— Nini, — mondta most Petkó megriadtan — szinte megesküdném rá...!

De mégis lehetetlennek tetszett, hogy Tinka legyen, hogy idekerüljön ebbe a mindenképpen vedlett társaságba, a maga érintetlen, hamvas ifaltságával.

— Tizenhétstendős ha lehet! — gondolta a nábob, s eszébe jutott a Tinkával való furcsa dolga, ami meg sem kezdődhetett, nem-hogy valami eredményt hozott volna... Mindössze néhány kacagó teitét a leány meleg, eleven szeméből, aztán egy pár lóháton való séta a Tinkák ablaka alatt, s egyszer — a kerítésen át, — valami együgyű beszéd; bemutatózkodás, vagy udvarlásféle, ami inkább illett volna holmi gimnázistához, mint egy milliomos agglegényhez.

Tinkák a Zárda-utcában laktak, a kis lány, meg az édes anyja, aki özvegy volt és állandó nyugtalanságban élt, amiatt, hogy a lánya így gyönyörűen szép s hogy egyszer elcsábíthatja

választásoknál s a választásokba a véderőreform programjával megy, ha felvilágosítja a választókat a vér és pénz-áldozat nagyságáról, ha tiszta választással nyeri meg a többséget, akkor nem fog akadni egy ember se az ellenzéken, aki obstrukcióra gondolni fog — mert látni fogja, hogy a nemzet többsége akarja a véderőreformot, hajlandó viselni költségeit, mely esetben tényleg nem is volna joga obstrukciót csinálni. Bíró Wesselényi Miklós hazafias, őszinte és becsületes kijelentései felett gondolkozzék a kormány és pártja, vegye elő a jobbik esztét s cselekedjék a szerint, akkor az obstrukció megszűnt, meglesz a megoldás.

Vegye komolyan fontolóra, mert amit az az előkelő zászlósúr mondott, az a jövő szava. Az új nemzedék, amely meguntta Bécs felé kacsingatva várni a kínos megoldást, olyan, amilyet Bécsből diktálnak. Mi magunk akarjuk egyengetni a saját boldogul sunk utjait s nem várunk bécsi kommandóra. A parlamentben mindaddig obstrukció lesz, amíg a véderőjavaslatok napirenden vannak s amíg a parlamenttel a nemzet ügyes-bajos dolgai helyett az osztrákok akarata szerint készült katonai javaslatokat tárgyalják.

A megoldás ujját a katonai javaslatok hulláján vezet keresztül!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Berzeviczy Albert elnök egynegyed 11 óra után nyitja meg az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Elnök bemutatja Kisjenő, Felsőcsermáth, — Battonya községek továbbá a nagykanizsai magántiszviselők egyesületének és Girótfalu köz-

valaka....! Ezért iskolába se járhatott Tinka, az anyja — aki tanítókisasszony volt leánykorában — oktatta erre-arra. És korszóra se ment, barátokhoz se járt, csak... nevetett ki a kerítés mögül a két szemével.

Mikor az özeveg rájött a Petkóval való szó váltásra, anyjára megijedt, hogy tanakodás nélkül felpakkolta a kis cókómkját és egy éjszaka elköltöztek a városkából. Nagyon félelmes, — szörnyű híre volt a nábobnak ilyen dolgokban: soha nő után eredménytelenül nem járt. Hízéggel, durvasággal, pénzzel, ha kellett, de okvetlenül győztese lett minden harcnak.

Hogy így elveszett a lány, roppant izgatta a fantáziáját; egyszerre egy szép és nagy regény szövődött kettőjük között, egy furcsa éjszakai álomciklusban, ami feljult és folyt — folytatódott, egymáshoz fűződött, mint egy sor fehér gyöngy.... Petkó azt érezte, amit még soha nem élt és épp ezért egyszerre makacs lett és szinte belebetegedett a vágyba, hogy Tinka az övé legyen.

— Ferkó! — intett a pincérnek szemmel. — Gyere ide, Ferkó és csinálj meg, amit mondok: bemész előbb ehhez a leányhoz, ehhez a... kisasszonyhoz, aki tollas kalapban van és idehívod. Később.

Egy-két szám volt még, aztán vége lett az előadásnak. Körülbelül éjféltre járt már, reggel hivatalba kell menni, meg boltot nyitni; siettek háza az emberek, alig maradtak egy páran.

Ferkó hoztal anyit, most már más ruha volt rajta, szolid, szite házias, kis, fehér bat-

ségek kérvényeit az általános, titkos választói jog mellett és a katonai javaslatok ellen.

A kérvények hovautalása tekintetében az elnöki előterjesztéssel szemben Vertán Endre ellenindítványt terjeszt elő minden egyes esetben, amelyre az ellenzék névszerinti szavazást és annak a következő ülésre való halasztását kéri.

Elnök ebben az értelemben rendelkezik.

Elnök javaslatára a Ház 1 órakor tér át a miniszterelnök válaszára Mezőssy Béla és Polónyi Dezső interpelláció tárgyában a Tomasics-affairt és a horvát viszonyokat illetőleg.

Ezután Eszterházy Mihály gróf szólalt fel személyes megtámadtatás címén és válaszol gróf Tisza Istvánnak.

Tisza — ugymond — kifogást emelt az ő idézetei ellen, a vezényleti nyelv kérdésében, amelyeket Tisza beszédéből vett, azzal a megjegyzéssel, hogy ő — Tisza — soha ilyen kijelentést nem tett. Midőn beszédét elkészítette, az alatt az impresszió alatt állott, hogy Tisza legnagyobb ellensége a magyar vezényleti nyelvnek. Idézeteket is olvasott fel, melyekből ő azt olvasta ki, hogy Tisza a század nyelv ellen is van. Belátja, hogy tévedett, mert Tisza legutóbbi kijelentése örömmel tölti el, ezen cáfolattal teljes lojalitással elismeri, és tanujelét adta annak, hogy ebben az országban még alj egextrémebb 67-es politikus sem óhajta a német nyelvet a közös hadsereg kiegészítő részét képező magyar hadseregben.

Ebben a kérdésben tehát összhang van. — Örül, hogy Tisza is barátja a hadsereg megmagyarosításának. (Taps, éljenzés.)

Következtek ezután a névszerinti szavazások különféle kérvények hovautalása tekintetében.

12 órakor Ráth Endre visszavonta több rendbeli ellenindítványát, minek folytán a hátralévő névszerinti szavazások elmaradtak és a Ház áttért a véderőjavaslatok folytatolagos tárgyalására.

Bakó József szólalt fel a javaslat ellen. Mindjárt a beszéde elején rendreutasításban volt része, mert azt mondta, hogy a miniszterelnök az osztrák miniszterelnök parancsára terjesztette be a javaslatot. A katonai javaslatok — ugymond — az ütköző pont a kormány és az ellenzék között. Ez a pont az alapja az ellenzék élet-halál harcának a kormány ellen. Azonban a harcot nem az ellenzék, hanem a kormány indította meg — a katonai javaslatok benyújtásával. A kocka el van vetve! (Taps és éljen-

tiszt bluz, meg egy sötét szoknya, de a tollas kalap most is ott volt a fején s a pudertől hűteher ujjain néhány hamis brilliános gyűrű.

Szép egyszerűen a nábob mellé állt, nem is lepődött meg, csak félreszegte egy kicsit a fejét, mintha kérdezősködné és mosolygott.

Petkó udvariánisan felé tolt a széket, a fejét megbillentette, köszönésképpen és hunyorogva, szájharapva, erősen nézte a leányt:

— Tinka?

— Igen.

Többet nem kérdezett, pezsgőt hozatott; finom francia márkát, hailgatva kiitták, azután hívta a pincért és fizetett és elindultak.

— Nem kell félnie. Most már csakugyan nincs mitől félni.

Egy félóra múltán ismét kérdezte Tinka:

— De hova?

— Sétálunk egyet. Ilyen gyönyörű éjszakában már lenne sokat aludni. Keljen később inkább....

— Óh, én ugyanis későn kelek — felelte most már vigabban a leány, — megesis sokszor, hogy reggelig mulatunk, s átalusszuk az egész napot.

Petkó megborzadt.

— Nézzé — mondta haikán, — úgy gondolom, egy kis bizalommal lehetne hozzám.... Mi majdnem jóbarátok lettünk, csak a véletlen, csak... más valaki volt az oka, hogy egymáshoz idegenek maradtunk. De még így is!... sokszor az eszembe jutott....

— Nekem is maga! — hazudta átlátszó édeskedéssel a leány.

— Hát, hát, ugy kellene, hogy elmondjon nekem egyet-mást a viszonyairól, a jelenéről,

zés a baloldalon.) (És az ellenzék meg fogja állni a helyét a küzdelemben.)

A kormány a javaslatok betérjesztésével azt bizonyítja, hogy nincs érve az ország kulturális szükségleteivel szemben. Hosszasan bírálja ezután a javaslatot pénzügyi szempontból. Mint ellenzéki képviselő, csak az önálló magyar hadsereg céljaira szavazhat meg költségvetést. De jazon hadsereg részére, melyben a magyar fiu a császár parancsára szolgál....

Felkiáltások a jobboldalon: Nem igaz! Nem úgy van! Hogy mondhat ilyet! (Zaj.)

Felkiáltások balról: Két fejű sas! Ugy van!

Elnök, miután a csend helyreállott, rendreutasítja Bakót, a magyar közjoggal homlok-egyenest ellenkező szavaiért.

Bakó József (folytatva): Nem szavaz meg semmit. Hisz ennél a hadseregnél arra tanítják a magyar fiut, hogy Magyarország csak tartománya Ausztriának!

A jobboldalon erre ismét óriási zajban törtek ki. Nem áll! Nem áll! — kiáltották Solyomossy Ödön báró, Hámos Antal báró. A baloldalon tüntetően tapsolt a szónoknak. Bikády Antal elnöki rendreutasításban is részesült.

Elnök a zaj csillapultáival Bakót ismét rendreutasítja azzal a megjegyzéssel, hogy legközelebbi hasonló kijelentésért megvonja tőle a szót.

Bakó József tudomásul veszi a rendreutasítást. Foglalkozik ezután a hadsereg nyelv kérdésével és kijelenti, hogy csak az önálló, magyar nemzeti hadsereg az, melynek részére semmi költséget nem tart soknak. A javaslatot nem oigadja el és határozati javaslatot nyújt be. (Éljenzés és taps a baloldalon.)

Süpped a föld!

A csatornázás és az esőzések.

Sok helyen veszélyes a közlekedés.

A mostani nagy esőzések folytán Debreczen városának a csatornázás által felturkált földje sok helyütt süpped. Valóságos repedések látognak itt-ott, keresztül-kasul a legforgalmasabb utcákon.

A süppedő föld veszedelmét igen súlyosan megérzi Debreczen forgalma. Amint végig megyünk az utcán a ton-utfélen találunk kátyukba

azokról a körülményekről, amik ide — a szinpadra hozták. Arról, hogy hogy élt, mit csinált eddig és hogyan él ma?

Tinka furcsán nézett rá, egy kis nyugtalansággal, idegenkedéssel.

— Ugyan, mit akar tőlem? — gondolta.

— Mondja! — sürgette Petkó.

Erősen, merészen viáglott a hold, tejszíni volt; olyan, mint egy törött gyöngyházgomb, ami lekivánczik a kék bársonyruhárol... Künt jártak a város végén, a Petkó kastélya előtt, a kapuhozértek, a férfi kinyitotta és bementek a parkba, ott leültek a padon.

A kis áit-hangocska nem remegett, egyszerre nagyon lazitos lett, néha érdes is, de néha azért meleg, mint az anyáé, — aki gyerekeknek mesél, s közbe a folytatáson gondolkodik.

— Akkor — mondja — eimentünk innen, mert a mama nagyon féltett engem. Hiszen ezt tudja. Felmentünk Pestre, mert az nagyváros és ott egészen elvész az ember. Aztán éltünk, éltünk, elzárkózva, a mama szigorúsága szerint és nem láttunk más embert. Soha a tejesasszonytól, meg a péknél. A pék... a pék... de hát erről nem érdemes beszélni....

— De igen....

— Nem, nem. Mondom, hogy nem érdemes! Hát azután a mama egyszer csak beteg lett... és... és meghalt. Most itt maradtam én; egyedül, elhagyottan, nyomoruságban....

Már sugva beszélt, a kezét — szinte öntudatlanul rácsuszta a férfi vállára. Petkó odább húzódott és egy kicsit undorodva mondotta:

— Elég, kérem, elég!

rekedt kocsikat, szekereket. Éktelen káromkodások hallgatásában is lehet részünk bőven.

A rendőrségnek gyűlt meg a baja legjobban a csatornázás által felturt utcák földjének a süppedésével. A rendőrfőkapitány szigorúan üntézkedett még a mai nap folyamán, hogy az esetleges szerencsétlenséget a rendőrség megelőzze, másrészt pedig, hogy a megzavart forgalom és közlekedési biztonság ismét helyreálljon.

Természetes, hogy nem megy olyan könnyen. A rendőrség megkészserezett erővel dolgozik, hogy kötelességének megfelelhessen. Már ma éjjel a város több pontján felügyeleti szolgálatokat teljesítettek. Ezenkívül a veszélyes pontokat azonnal korlátokkal kerítették körül.

Dacára mindezeknek, még sem lehetett a kisebb kellemetlenséget: a kátyubamaradásokat, tengelytöréseket, lábkificamódásokat megakadályozni. No, de ami fő — a nagyobb szerencsétlenségeket a gyors intézkedés megakadályozta. A debreczeni rendőrség ezentúl minden éjszaka felügyeleti szolgálatot fog teljesíteni mind azokon a helyeken, ahol csak történhetne valami szerencsétlenség, mindaddig, amíg teljesen rendbe nem jön az utcák csatornázás okozta veszélyessége.

Mindenestre dicséretreméltó a főkapitány gyors intézkedése, amely elejét vette a süppedő utcákban könnyen történhető esetleges szerencsétlenségnek.

Leforrázott kisleány.

Borzalmas szerencsétlenség Hajduböszörményben.

Rémes szerencsétlenségnek lett az áldozata Hajduböszörményben egy két és fél éves kisleány. Magára rántott egy forró vízzel telt teknőt. A forróvíz olyan rettenetes sebeket ejtett a kis gyermek testén, hogy sérüléseibe nem sokára belehalt. Böszörményi tudósítónk a következőket jelenti a gyermektragédiáról:

Ma délután nagy mosás volt a Molnár gazdálkodó házában. Munkában állott a háziasszony és a feleség. Ott settenkedett a munkánál Molnár Róza is, a Molnárék két és fél éves kisleánya. A kis Róza pajkos gyermekek módjára babrálta a tiszta ruhákat és mindenképpen «segíteni» akart volna édesanyjának a munkában. A kis Róza drágán fizette meg azt, hogy a

Azután még hozzá telte:

— Ezek a történetek mindegyformák...

A leány sértődötten kapta fel a fejét:

— Nem hiszi?

Petkó mosolygott:

— De igen, ha úgy akarja, szívesen elhiszek mindent. Cserébe én is kérem, valamire: fogadja el a karomat, és igyekezzék innen épp oly felemelt fővel és érintetlenül eltávozni, ahogyan jött! Esztendeje már, mindig magára gondolok, vágyódva és szenvedve, a hogy a csillagokrá gondol — elérhetetlenség révén — (az ember! Magának köszönhetek én igen sok szép percet, fiatal hitet, életkedvet, még imádságot is. Azt, hogy hinni tudtam: tisztaságban, szerénységben, és imádkozni valamire: ami egyszer csak az engem lesz mégis, amit az Isten nekem ad....

— Én — mondta fjedten Tinka — a nagy nyomoruságomban is becsületes maradtam én. Petkó befogta a fülét:

— Kérem — szót most már idegesen — nagyon kérem, ne mondjon semmit, hagyjon meg az illúziómból valamit legalább!

A kapuban kívett a zsebéből egy nagy, tömört bőrtárcát és nyújtotta a leány felé:

— Cserébe az illúzióért!...

Talán — egy kicsit homályosan — reménykedett, hogy nem fogadja el, de Tinka nagyon éhesen utána kapott és becsusztatta nyaklájába.

— Így — mondta a nábob, s kinyitotta a vasrúcsos ajtót: mire a leány — kívülről — visszanézett, már haladt felfelé a márványlépcsőn.

körülföttük levők ügyet sem vetettek rá. Mikor egy pflanatra magára maradt: be következett a szerencsétlenség. Odament egyik teknőhöz, a melyik forróvízzel volt tele és kíváncsian kapaszzkodott reá. Ez lett a veszte. A forróvízes teknő felborult és a kis Rózára zuhant.

A forróvíz borzasztó sérüléseket okozott a szerencsétlen gyermekek. Jajveszékeltésére előjöttek szülei, de már nem segíthettek kisleányukon. Molnár Róza égési sebébe egy pár óra múlva belehalt.

A rémes gyermektragédiát a böszörményi hatóság azonnal bejelentette a debreczeni királyi ügyészségnek. Mivel a vizsgálat megállapította, hogy a kisleány szörnyű vhéggéért senkit sem terhel felelősség, a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A megbolygatott világbeke.

Lesz-e háború?

A nagyhatamak észrevették, hogy a «fait accompli» politikájához nincs kizárólagos joguk, mert az apróbb államok is kedvet kaptak a nemzetközi joggal való szédeléshez és apróbb falatokra vágyakoznak.

Bármennyire tagadják is: a Tripoliszi kalandra megmozdult a balkán s az egyszer megindított lavinát békeszózatokkal megállítani — nem lehet.

Az érdekelték közt a legelső: a mi monarchiánk. Ausztria-Magyarország már a sajtó útján közölt is valamelyes ultimátumfélét Olaszországnak, amely szövetségese ugyan, de hirtelenedése ppenséggel nem bizonyította a szövetségi hűségnek.

Pólából már megérkezett a sürgöny, hogy az osztrák s magyar haditengerészet hajórajához tartozó flotilla félgöz alatt készenlétben áll, várván a parancsot a kifutásra.

Indulásra készen.

Póla, október 3.

Az osztrák és magyar haditengerészet hajórajához tartozó flotilla félgöz alatt készenlétben áll, várván a parancsot bármely pillanatban való kifutásra. A Kaisner kommodor parancsnoksága alatt álló flotilla a következő hajókból alakult: a St. Georg páncélos cirkáló, az Admiral Spaun kémhajó és a Szigetvár cirkálóhajó. Ezenkívül van benne még két torpedóromboló és három tengerjáró torpedónaszád.

Nyíltakozik a bécsi török nagykövet.

Bécs, október 3.

A bécsi török nagykövet gyermekmesének mondja a lapok ama hírét, hogy Törökország könnyűszerrel átengedi Tripoliszt. Ha Törökország nem távolodott el köteles tartózkodásától s azt hiszi, hogy a hatalmakhoz való appellálással a béke érdekét szolgálja, úgy teszi ezt ama őszinte szándékkal, hogy nyilvánítsa békeszeretét, de ami nem jelenti tehetetlen gyöngeségének beismerését. De igen gyerekes a lapok ama vélekedése, hogy a hatalmakhoz intézett kérelemnek olyan békeszerző volna az ára, hogy Olaszország a megtámadott tartomány átengedésével jutalmaztassék meg.

Ha Törökország ekként kívánt volna tárgyalni, úgy ily értelemben maga válaszolhatott volna Olaszország ultimátumára. Azért az árért semmi szüksége Törökországnak a nagy hatalmak intervenciójára. Törökország integritására nemcsak magának Törökországnak van szüksége, hanem épp oly mértékben szüksége van rá az európai békének. Ha Európa ma lángba borul, nincs Törökországnak semmi veszteni valója több, mintha dicstelen gyöngeségből összeomlik. Epp ezért, Törökország, ha a nagy hatalmak nem találnak módot, hogy őt az olasz rohamtól megvédjék, megfeszíti sokaktól lekicsinyelt erejét és védekezni fog.

Lefoglalt török hajók.

London, október 3.

Southamptonban a Thopnyoroff hajógyár telepén az angol kormány lefoglalt négy kész gőzhajót, amelyeket a gyár a török kormány megrendelésére készített.

A török flotta.

London, október 3.

Mint a Lloyd-társasághoz érkezett távirat kijelenti, a török flotta a Dardanellákban a Nagara öbölben van. Kereskedelmi hajók a Dardanellákban naplamente után nem járhatnak.

Róma, október 3.

A «Tribuna» jelenti, hogy a török flotta még nem ért el a Dardanellákba. A török hajóraj két nappal ezelőtt hagyta el Beirutot.

Tengeri zsákmány-törvényszék.

Róma, október 3.

A Tribuna jelenti: A török katonákat és muniációt szállító gőzös lefoglalása következtében tengeri zsákmány-törvényszék alakul, amely tengeri zsákmányokból és bírósági emberekből fog állani.

A közvetítés.

Róma, október 3.

A Giornale d'Italia több diplomatával folytatott beszélgetést közöl a közvetítés kérdésében. Ezek mind egyértelműleg odanyilatkoztak, — hogy ezidőszerint, úgy, ahogy a dolgok ma állnak, Itália ma nem egyezhetik bele abba, hogy a szultán szuverenitása Tripoliszban tovább is fenntartassék.

Berlin, október 3.

A Vossische Zeitung a közvetítésről irván, kifejti, hogy Németország még nem látja elérkezettnek az időt, hogy hivatalosan a közvetítést megkezdje. Nem hivatalosan azonban mindent elkövet, hogy a hadi állapot megszűnjék.

Tripolisz bombázása.

Róma, október 3.

Az eddigi hírekkel szemben, amelyek arról szóltak, hogy Tripoliszt már bombázták, az a távirat érkezik a helyszínről, hogy Tripolisz bombázását csak ma kezdik meg. Az európaiaknak és a bennszülötteknek megengedték, hogy életüket biztonságba helyezték.

Monarchiánk flotillája.

Póla, október 3.

Az osztrák és magyar haditengerészet hajórajához tartozó cirkáló flotilla félgöz alatt készenlétben áll, várván a parancsot bármely pillanatban való kifutásra. Kastner kommodor parancsnoksága alatt álló flotilla a következő hajókból alakult: a St. Georg páncélos cirkáló, az Admiral Spaun kémhajó és a Szigetvár cirkálóhajó. Ezenkívül van benne még két torpedóromboló és három tengerjáró torpedónaszád.

SZINHÁZ.

Babuska harmadszor. (A színházi iroda jelenti) Ma kerül színre harmadszor C) bérletben Fall Leo kedves operettje a Babuska. A szereposztás ugyanaz marad, mint a bemutatón volt.

Bánk bán. (A színházi iroda jelenti) Hosszabb pihentetés után Zilahy igazgató a Bánk bán veszi elő új betanulással, mely október 6-án kerül színre ünnepi előadásban az aradi vértanúk emlék estéjén. Bán bán Thury Elemér, Petur bán Szilágyi Ernő játsza, Szilágyi Ernő, kit a pozsonyi szintársulattól szerződte az igazgató, e szerepben mutatkozik be. Melindát T. Csige Böske, Gertrudist Uti Gizella, Izidorát Papp Tusi, Mihál bán Székely Gyula, Solom mestert Bérczy Ernő, Ottót Kelemen, II. Endrét Békéssi játszák. Az előadást megelőzőleg Zivuska Andornak a Fohász című költeményét Vajda Ilonka fogja elszavalni.

Az ezred apja. (A színházi iroda jelenti) Ez a címe a színházalatti legközelebbi újdonságnak, melynek bemutatója vasárnap este lesz. A próbák már javában folynak és az énekes személyzet szorgalmasan készül, hogy a pompás énekszámok és táncok a bemutatót diadalra vigyék. A rendkívüli mulattató énekes bohózatban nagyobb szerepet játszanak Borbély Lili, Csanády Irma, Papp Tusi, Kassay Károly, Zilay Gyula, Székely Gyula, Bérczi és Kemény.

Debrecen város vizvezetése.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város októberi közgyűlése fontos közügyekkel foglalkozik majd. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap folytatta azokat a tanácskozási tárgyakat, melyek keretén belül a közgyűlés tárgyait előkészíti. Az ülés legfontosabb tárgya a vizvezeték megépítése ügyében tartott versenytárgyalásról hozott tanácsi határozat megfontolása volt. Ez a kérdés hetek óta élénk megbeszélés tárgyát képezi a városban, mert különlegessége az, hogy a tanács által oda ítélt munkát az egyik ajánlattevő nem fogadta el, illetve a törvény rendelkezéseivel szemben kijelentette az illető pályázó cég, hogy visszalép ajánlatától, mert elszámította magát. Ily körülmények között az az eset áll fenn, hogy a cég elveszti a bányapénzét, s a munkálatot egy másik pályázónak kell átengedni.

Mint ismeretes, a város a vizvezeték építésére pályázatot hirdetett. A pályázat lejárt után felbontották az ajánlatokat, melyeket a szakértők átvizsgáltak s tárgyalta a vizvezetési bizottság is. Az összmunkálatok öt csoportra osztattak. Ennek egy részét, a csőszállítást s a csőhálózat lefektetését a Knuth Károly cégnek, egy részét a Bernstein, Kálda és Becsey-cégnek, továbbá a Fried és Adorján, a budapesti szivattyú és gépgyár és a vizóra építő és fémműves cégnek javasolta a bizottság a tanács által kiadtni. Ezek voltak a legolcsóbbak az ajánlattevők között. Mielőtt a tanács döntött volna, a Knuth-cég sietett egy beadványával a városhoz s bejelentette, hogy a külföldről szerzett csövek vonatkozó ajánlatát visszavonja, ez azonban lehetetlen dolog, anélkül, hogy a Knuth-cég a befizetett bányapénzét el ne veszítse. A tanács a vizvezetési bizottság ajánlatára nem vette figyelembe a Knuth-cég bejelentését s a pályázott munkák elkészítésével megbizta. Ez ellen a tanácsi határozat ellen adott be felebevezést a Knuth-cég, valamint Burger Péter és társai, végül a Sincel-féle vízműóra készítő gyár.

A város tanácsa tegnap rendkívüli tanácsulást tartott, amelyen tárgyalta a felebevezéseket s megbeszélte azokat a teendőket, amelyek a vizvezeték sürgős készítésénél szükségesek. Az egyszer kétségtelen, hogy a vizvezeték ügyét tovább halasztani nem lehet sem a közönség, sem a város anyagi érdekéből sem. A huzavonából éppen elég volt s amidőn az ügy a komoly döntés elé jutott, nem szabad a városnak a munkálatok végzését későbbi időkre kitolni. A város tanácsa abban állapodott meg, hogy a közgyűlésnek javaslatot tesz arra nézve, hogy a munkát nyert öt cég szólítsák fel a szerződés aláírására. Amennyiben ezt 3 nap alatt meg nem tenné, úgy a közgyűlés bizza meg a tanácsot, hogy az ezen cégek után következő legolcsóbb ajánlattevők bizassanak meg a munkálatok elvégzésével. A tanács pontos számításokat eszközölt erre vonatkozólag s kitűnt, hogy a csőszállításra a legolcsóbb pályázó a világítási és

vízmű részvénytársaság, amely ebben a szakmában elismert, elsőrendű, országos nevű vállalat és ajánlja a közgyűlésnek, hogy a Knuth-féle munkálatot ennek a cégnek adja. Természetes, hogy a Knuth-cég bányapénzét elveszti. A jog- és pénzügyi bizottság a tegnapi ülésén hosszabb vita keretében foglalkozott a tanács előterjesztésével és egyhangulag magáévá tette azt, javasolva a közgyűlésnek, hogy ily értelemben döntsön.

A jog- és pénzügyi bizottság üléséről részletes tudósításunk a következő:

Az ülésen Vargha Elemér dr. elnökölt. Jelen voltak Magoss György dr., Aczél Géza, Márk Endre, Zádor Lajos, Kernhoffer József, dr. Fejér Ferenc, Jánosi Zoltán, Rostás István, Csanak József, Svárcz Vilmos, Freund Jenő, Kardos László, Révi Nándor, Kondor Kálmán és Tóth Emil jegyző.

A vizvezeték ügyét Körner Adolf fb. főjegyző referálta. Előterjesztette a versenytárgyalás eredményét s a tanács döntését, amely szerint a munkálatok öt csoportra osztva adatnak volna ki. A Knuth-cég melegebbézte a tanácsi határozatot, mert nem hajlandó a munkát végezni. A tanács a felebevezésekkel foglalkozott s úgy határozott, hogy a közgyűlés elé javaslatot terjeszt, amely szerint a vállalkozó cégek hívassanak fel a szerződés aláírására s ha nem tennék, úgy bányapénzüket elvesztik. A közgyűlés pedig hatalmazza fel a tanácsot, hogy a szerződést a legközelebb álló legolcsóbb ajánlatot tevő vállalkozóval kösse meg. A tanács számításokat tett arra, hogy az ajánlatok között melyik a legolcsóbb s újra a meggyőződésre jutott, hogy a munkálatok legfontosabb részletét, a csövek lefektetését a világítási és vízmű részvénytársaság vállalja el. Kérte előadó, hogy a bizottság a tanács ezen előterjesztését tegye magáévá.

Az üggyhez Freund Jenő szólalt fel. Kijelentette, hogy a tanács felfogása helyes s emellett van, hogy amennyiben a vállalkozók a szerződést nem írják alá, a legközelebb jövő legolcsóbb ajánlattevővel kell a munkát végeztetni. Idővesztésnek tartja, ha az ügyet tovább huznák, halasztanak. A városnak égető szüksége van a vizvezetékre.

Körner Adolf Révi Nándor kérdésére felvilágosítást nyújt arról, hogy a közgyűlés a tanácsot bizta meg a további teendőkkel s el is intézte volna, ha a felebevezések be nem adatnak.

Aczél Géza főmérnök előadja, hogy a víztornyokat újabban mindenütt vasbetonra építik. Szeretné, ha még ebben az esztendőben megkezdnék a munkát, mert most a talajviszonyok kedvezőek. Ha tavasszal kezdenék a munkát, akkor kétséges, hogy a vizvezeték jövőre üzembe helyezhető-e.

Fejér Ferenc dr. szerint a Knuth-kérdés elintéztnek tekinthető, mert a cég kijelentette, hogy visszalép. Nem szükséges Knuthot fel se szólítani, mert a városnak így is joga van ahhoz, hogy a bányapénzét vissza tartsa. Itt csak egy szempontot lehet tekintetbe venni, azt, hogy a munkálatokat mielőbb megkezdjék s nem szabad ily nagy horderejű kérdésnél néhány ezer koronára nézni. A munkacsoportok kiadása megtörtént, minden rendben van, csak a Knuthé nincs. E helyett foglalkozni kell a világítási és vízmű r.-t. ajánlatával, mely a következő legolcsóbb a pályázók között. Javasolja, hogy a cég bizassék meg a munkálatokkal.

Jánosi Zoltán kijelenti, hogy a tanács javaslatát elfogadja, azonban kívánja, hogy a pályázó cégek közül a három legolcsóbb szólítsák fel újabb ajánlattételre.

Magoss György megjegyzi, hogy ez ellenkezik a közszállítási szabályok rendelkezéseivel.

Zádor Lajos szerint a városnak nem szabad krajcáros gazdálkodást folytatni ebben az ügyben. Halasztgatni a munkát nem lehet, meg kell kötni a szerződést a világítási és vízmű társasággal.

Márk Endre szívesen tárgyalna a Jánosi Zoltán által ajánlott három céggel.

Erre Magoss György felolvasta a közszállítási szabályok vonatkozó szakaszát, amely szerint a Jánosi Zoltán által ajánlott mód törvénytelen s így Jánosi elállott indítványától.

Többek hozzászólása után a bizottság egyhangulag elfogadta a tanács előterjesztését, mint amely az adott helyzetben a városra nézve legelőnyösebb.

Kisebb ügyek.

A jog- és pénzügyi bizottság Orosz László rendőrfogalmazó felebevezését tárgyalta meg. Orosz László drágasági pótlékának visszatartott részét kéri kiutalni. A bizottság a felebevezés elutasítását javasolja.

Lőw Lajos debreczeni lakos a községi kötelekbe való felvételért folyamodik. A bizottság a felvételt 50 korona lefizetése fiében javasolja.

A pénzügyigazgatóság értesítette a várost, hogy Debreczent az állami tisztviselők lakbérének számításánál a III. osztályba sorozták. A bizottság, tekintettel a nagy drágaságra, azt javasolja a közgyűlésnek, hogy tegyen felterjesztést a pénzügyminiszterhez, hogy Debreczent a II. osztályba sorozzák.

Jakab Jenő a Piac-utcán elárúsító bódé építésére kért engedélyt. A bizottság nem javasolja.

Pavlovits Károly, mint megirtuk, megvette a Kossuth-utca 20. és 22. számú házakat. A telken utcát akar nyitni. A tanács tárgyalta Pavlovitsal és abban állapodott meg, hogy az utcanyitáshoz szükséges területhez a Kossuth-utca 18—20. számú telekből öt métert átenged, — ugyanannyit tartozik adni Pavlovits is, valamint a közmunkák felét vállalni köteles. Minthogy pedig a rendőri palota tervei módosítást szenvednek, az új tervek Pavlovitsnak díjmentesen kell elkészíteni. Pavlovits egy beadványában kijelentette, hogy ingyen tervet nem készít, de hajlandó azt a mérnök- és építész-egylet tarifájának 0 százalékáért elkészíteni. A bizottság javasolja, hogy a város 50 százaléknyi összegért készíttesse el a terveket.

Sipos Ferenc debreczeni lakos a faraktár mellett levő földjének megvételeére tett ajánlatot régebben. Időközben a földet megvette a Gazdák Bankja, amely most újabb ajánlatot tett a városnak. A föld négyesögölét ugyanis 11 koronáért hajlandó eladni. A földre setleg szükség lenne, mert a köztemető létesítése e helyre van tervezve, de a bizottság hosszabb vita után kimondta, hogy ily drága földet nem javasol a városnak megvételre.

Az ülés ezzel véget ért.

Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMOND
könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.

— **Teljes tanácsülés.** Teljes ülést tartott ma a város tanácsa. Az ülésen az 1912. évi költségvetés tárgyalásával foglalkozik. A tanács egybevetette a felügyelő bizottság, a jog- és pénzügyi és gazdasági bizottság javaslatait és mérlegelven a megjegyzéseket, a közgyűlés elé előterjesztést fog a tanács tenni. A tanácsülésen természetesen elsősorban azok az érdekek kerültek megvitatásra, amelyek a város anyagi helyzetének javításánál feltétlenül figyelembe veendőek.

— **Debrecen közgyűlése.** A város törvényhatósági bizottsága e hónapban rendkívüli nagy fontosságú napirenddel fogja közgyűlését megtartani. A közgyűlés október 12 vagy 13-án lesz. Mivel léreláthatólag a törvényhatóság a tárgysorozattal egy nap alatt nem végezhet, a közgyűlés alkalmasint két, vagy három napig fog tartani.

— **A verseczi átirat Pestmegye közgyűlésén** Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye törvényhatósági bizottsága október hó 9-én tartja rendes évnyeljes közgyűlését, melynek tárgysorozatán szerepel a többi közt Versecz város ismeretes átirata a katonai követelések és az obstrukció tárgyában. A közgyűlést megelőzőleg az állandó választmány közjogi osztálya október 4-én szerdán délután 4 órakor a vármegye székházának nagytermében tanácskozást tart, amelyen az átiratokra vonatkozó javaslatot fogja meghozni.

— **Vilmos huszárok löversenye.** A 7-ik Vilmos huszárezred október 30-án tartja löversenyét Debreczenben, amelyre már nagyban folynak az előkészületek. A meeting elé sportkörökben is nagy érdeklődéssel néznek.

— **A segédjegyzők mozga ma.** A segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének október hó 8. és 9-ére kitűzött közgyűlését november hó 5. és 6-ára halasztották, amikor 3000 tagú küldöttség fogja felkeresni a kereskedelemügyi minisztert azzal a kéréssel, hogy a féláru utazási kedvezményt az élethossziglan megválasztott segédjegyzőkre és községi alkalmazottakra is terjessze ki.

— **Fegyelmi az aradi árszék ellen.** A belügyminiszternek leirata alapján a fegyelmi választmány Urbán főispán elnöklésével Arad város egész árszéké ellen elrendelte a fegyelmi eljárást. Okot erre az szolgáltatott, hogy egy budapesti ügyvéd fegyelmi panaszt tett az aradi árszék ellen a belügyminiszternél, azt panasolván, hogy az árszék törvénytelenül járt el özvegy Kintzig Ferencné földbirtokosné hagyatéki ügyében.

— **Járásbíró és ügyvédjelölt.** Kaposvárról jelentik: Szendrődy Dénes járásbíró kiutasította a szobájából Szenes Andor dr ügyvédjelöltet, mert ez a sérelmesnek vélt tárgyalási jegyzőkönyvet vonakodott aláírni. A kaposvári ügyvédek és ügyvédjelöltek e miatt a kaposvári törvényszék elnökéhez és a zalaegerszegi ügyvédi kamarához fordultak e'ég' é' é'rt.

— **Halálos baleset.** A vaskohihegyek közt van a Willgerodt művek facsuztatója, amely-nél megrendítő szerencsétlenség történt a napokban. A lecsuztatott fák közül az egyik valami akadály miatt a csuztató medréből hatalmas erővel magas ivben kirepült és épp fején találta Folticska Lipót máramarosmegyei felsőviselő munkást. A nagy fadarab ütése halálos volt és az embert azonnal megölte. A helyszínére Tempeleán Dezső főszolgabíró és dr Rednik János járás oros szváltak ki orvosrendőri hullavizsgálatra és megállapították, hogy a balesetért senki sem lehet felelősségre vonni.

— **Halálra gázolt hordár.** Budapesten a Német utcában ma délelőtt halálos szerencsétlenség történt. Egy megakott fuvaroskocsi elgázolt egy hordárt. A szerencsétlen ember, mire kivették a kerekek alól, meghalt. Holttestét kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe, a kocsi pedig a főkapitányságra kísérték, ahol kihallgatása után valószínűleg letartóztatják.

— **Achim örökösének kártérítési pere.** — Achim András 10.000 korona erejéig keresetet adott be a Magyar Allamvasutak ellen a békéscsaba iki nem világított vasuti pályatestről legurult és ballábát eltörte. Most Achim András öröksei folytatják e pert és az első periratukban hangoztatják, hogy az örökösökkel szemben annyival is inkább kártérítésre kötelezendő a Magyar Allamvasut, mivel, ha a szabálytalanul nem világított pályatestről Achim le nem esvén, lába meg nem sérül, a Zsilinszky-luokkal szemben védekezhett volna.

— **Egy örült rémtette.** Rettenő eset játszódott le a napokban egy szentpétervári gyár orvosi rendelőszobájában. Dr Rodzajevszk, a Putilov-féle gyár orvosa, mint Pétervárról jelentik, éppen rendelő óráját tartotta, amikor a beteg munkások egyike hirtelen megőrült, az orvosra rontott és egy fejszével agyon ütötte. A rettenő dráma kétszáz munkás jelenlétében folyt le, akik annyira megdermedtek, a rémülettől, hogy képtelenek voltak az orvosnak segítségül menni.

— **Vátozások a debrecen-nagyvárad vas ut menetrendjében.** Október 1-től kezdve a debreceni vasut menetrendjében több változás állott be. A reggel 4 óra 51. számú vonat ezen tul 3 óra 30 perckor indul. A reggeli 452. számú debreceni vonat 7 óra 10 perckor érkezik Nagyváradra. A 455. sz. vonat, amely eddig délután 4 órakor inđult el Nagyváradról, most 5 óra 11 perckor fog elindulni Debrecen felé. Változás történik a Püspökladány felől érkező reggeli 530. számú vegyesvonat menetrendjében, amely nyjiben 8 óra helyett 7 óra 17 perckor érkezik meg Nagyváradra.

— **Belebukott a csatornába.** Sulyós szerencsétlenségnek esett áldozatul Juhász János napszamos a Nyugati-utcán. Különösen a készülő csatornázásnak a mély gödrei okoznak mostanában nap-nap után megújuló temérdek balesetet: egy ilyen balesetnek lett az áldozata Juhász István is. Beléesett a Nyugati-utcán készülő kanálisok mély árkába. A gyorsan előhívott mentők szállították a kórházba Juhász Jánost, aki az esés következtében több sulyos zuzódást és csonttörést szenvedett. Juhász János állapota sulyos, de aggodalomra nem ad okot.

— **Megkéselt pénzügyőr.** Az óbudai vasuti állomáson ma reggel Bruder Antal husz éves Gröschl Ferenc huszonhat éves és Koller Antal tizennyolc éves gyári munkások hivatalos eljárása közben, szóváltás után megtámadták Takács József tizenkilenc éves pénzügyőrt, megverték, és késsel könnyebb sebet ejtettek rajta. A rendőrség ma délután elfogta a tetteseket és hatóság elleni erőszak miatt letartóztatta őket.

— **Elvertk a korcsmábané.** Mike József debreczeni napszamos egy nagyállomáshoz közel levő korcsmában mulatott. A mulatságnak azonban ugyancsak megadta az árát. Ösmeretlen támadók olyan alaposan elverték, hogy a mentőknek kellett segíteni Mike Józsefen. Dr. Varga Emil kerületi orvos kötözte be először a szerencsétlen ember sulyos sebeit, akit aztán a kórházba szállítottak. Mike József állapota sulyos, de remélhető; hogy a gondos ápolás ismét talpra fogja állítani. A rendőrség megindította a nyomozást Mike József támadóinak a felkutatására.

— **Beiratkozás a kereskedelmi esti szaktanfolyamba.** A beiratások október 2—10. napjain történnek a Kereskedelmi Tanintézet igazgatói irodájában, I. em., 23. sz. a., a hivatalos órákban, délelőtt 11—12 és délután 5—6 óra között. Beiratkozáskor bemutatandó a születési bizonyítvány és lefizetendő a negyven korona tandíj. Az előadások október 12-én, csütörtökön este 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság.

— **A halálraítélt lengyel diák.** Bécsből jelentik: A semmitő-szék ma elvetette a halálraítélt Leviczky volt lengyel diák semmiségi panaszát. Leviczkyt tudvalevőleg a lembergi esküdtszék Oginszka színész nő meggyilkolása miatt halálra ítélte. A semmitő-szék ezután titkos ülésen a felett tanácskozott, vajjon kegyelemre ajánlja-e Leviczkyt.

— **Megérkezett** a «Remény»-kávéházba egy kilenc tagu nagy tamburica női zenekar. Tisztelettel Weisz M.

— **Elhunytak.** Juhász Gábor ref. 52 éves. Veszprémy Mária r. kath. 1 hónapos, Majoros Jánosné ref. 67 éves, Loós István ref. 1 hónapos, Szicsi István ref. 64 éves, Várkonyi Erzsébet ref. 9 hónapos, Gonda László ref. 11 hónapos, Szabados Gyula r. kath. 1 hónapos.

Lázár hadnagy drámája

Hogy ösmerte meg az asszonyt?

Három áldozata van a Bajnok-utcában vasárnap reggel lejátszódott katonai drámának. Az egyik, a szerencsétlen Lázár Ödön hadnagy, aki életével fizetett egy kalandért, felboncolva, kiterítve fekszik már a Gyuli-uton lévő honvédehelyőrségi kórház halottas házában. A második, a szintén sajnálatraméltó férj a budai helyőrségi fogházban várja a katonai bíróság ítélezését és a harmadik, a beteges idegzetű, hisztériás asszony, aki szerelmet keresett és egyszerre mindent elvesztett, a budai Ringer-szatóriumban keresi a gyógyulást, mert a lejátszódott nagy dráma sulyos betegé tette.

Lázár Ödön hadnagy holttestét ma reggel boncolták fel a Gyuli-uton lévő honvéd helyőrségi kórházban. A boncolás megállapította, hogy a kilenc milliméteres revolvergolyó a jobb szemén át hatolt a koponyába és szétroncsolta az agyat, majd a hátsó koponyafalban akadt meg.

Bartl Róbert főhadnagy, aki Lázárt agyonlötötte, nyugodtan viselkedik a katonai fogházban. Kihallgatásakor is azt vallotta, s egyre hangoztatja, hogy nem tehetett másként, bosszút kellett neki állni csafádi boldogsága megrontóján. A katonai bíróság ítélezése elé nyugodtan néz s bizik abban, hogy ez az ítélet felmentő lesz.

Lázár Ödön, a szerencsétlen fiatal hadnagy, aki ismerősei és barátai előtt nagy Don Juan hírében állott, rendkívül kellemes, megnyerő modoru, férfiasan szép fiatal ember volt. Azt mondják, hogy a nőkkel rendkívül tudott bánni és szinte ellenállhatatlan hatást gyakorolt rájuk. Egyik barátja, aki jelenleg Miskolcon van, ahol ennek a véres drámának első szála szövédtek, a következőleg beszélt el az ismerkedés történetét:

Bartlné a férjével együtt érkezett Miskolcra augusztus végén. Ott tartózkodott abban az időben Lázár Ödön hadnagy is, aki testvérénél, Lázár Lorántnál, az Osztrák-Magyar Bank miskolci fiókjának vezetőjénél volt látogatóban. Lázár és Bartlék is mindennapi vendégek voltak a miskolci Abbázia-kávéházban, azonban ekkor még nem ismerték egymást. Lázár Ödönnek feltűnt az elegáns, karcsu, szöke, de nem nagyon szép asszony és kereste volna vele a megismerkedést, azonban nem jutott hozzá. Csak a kávéházban váltottak egymással meleg pillantásokat, mert Bartlnének is feltűnt a csinos fiatalember, aki civilben járt, sötét-kék kabátot és fehér tenisz-nadrágot hordott.

Időközben Bartl főhadnagynak el kellett utaznia a felsőmagyarországi hadgyakorlatokra. Felesége még ott maradt Miskolcon, de egy nappal utána, augusztus 28-án, hazautazott Szatmárra. Lázár Ödön, amikor Bartlné kocsiá a vasúthoz hajtatott, a tána ment és kint az állomáson tudta meg, hogy az asszony Szatmárra utazik. Jegy nélkül szállott be ugyanabba a vonatba, minden utipodgyász nélkül, a fehér

tenisz pályán. Ott a vonaton történt a megismerkedés Lázár és Bartlné között s a fiatal hadnagy elkísérte az asszonyt Szatmárra. Csak napok múltán került vissza Miskolcra s már akkor emlegett, hogy Bartlné el fog válni az urától és ő feleségül fogja venni.

Arra még akkor nem gondolt a fiatal hadnagy, hogy életével fogja megfizetni kalandos szerelmét.

Részegfővel a halálba.

Holttest a gödörben.

Végzetes szerencsétlenség történt Derecskén az elmúlt éjszaka. Egy részeg ember ért szörnyű véget a falu egyik utcáján esett másfélméteres gödörben. A rémes szerencsétlenség részleteit még homály fedi. Csak annyit állapított meg az eddigi nyomozás, hogy a szerencsétlen ember részeg fővel esett belé a gödörbe és így érte utól a halál.

Az eset részletei különben a következők: A debreceni kir. ügyészségnek telefonon jelentették Derecskéről, hogy ott az elmúlt éjszaka, a falu egyik forgalmas utcáján esett egy ismeretlen holttestet találták. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlenséget előidéző gödröt egy épülő ház kapufelületének ásták. Mintegy másfélméter mélységre haladtak a munkával. Éjszakára azonban eifelejtették a gödröt befedni.

Ez lett a szerencsétlenség közvetlen előidézője. Ma reggel, amint a munkát folytatni akarták, a munkások rémületen vették észre, hogy holttest van a gödörben. A hulla személyazonosságát nem sikerült mindeddig megállapítani. Így az egész dolgot titokzatlanság veszi körül. Azt azonban már az első orvosi vizsgálat megállapította, hogy az ismeretlen ember részeg fővel bukott belé a sötét utcán a gödörbe.

A debreceni kir. ügyészség a titokzatos szerencsétlenség ügyében a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. A hullát előbb lefényképezték, aztán fel fogják boncolni. A nyomozás különben abban az irányban folyik, hogy megállapítható legyen az építést vezető hanyagsága, akik a kapufelület gödrét fedetlenül hagyták és így gondatlanságukkal hozzájárultak a szerencsétlenség előidézéséhez.

A vizsgálat tehát folyik tovább és valószínű, hogy rövidesen eredményre fog vezetni.

Öngyilkos herceg.

Miért menekült a halálba?

Tegnap agyonlőtte magát Ischlben Wrede Alfréd herceg bajor királyi kamarás. Hogy miért lett öngyilkossá, nem tudják. Egy verzió szerint anyagi zavarok miatt ölte meg magát, mások azt beszélnek, hogy családi viszályok miatt szánta rá magát a végsőre.

Az öngyilkos Wrede Alfréd herceg azzal vált meg nejtől, hogy egy ischli fogadóba megy ebédre. Alig hagyta magára férjét, a hercegné, mikor szobájából revolverdörrenés hal-

latszott. A golyó a herceg szmivét járta át. A herceg közeli ismerősei kizártnak tartják, hogy családi békétlenség lett volna a tragédia oka. Majdnem bizonyos, hogy nagy arányú pénzügyi vállalkozásai balul végződött alapításai kergették a halálba Wrede herceget, aki második feleségével boldog házasságban élt együtt. Már az abbaziai vasúti vállalkozás is rengeteg vagyont emésztette fel, tavaly pedig egy másik alapítása jutott pénzügyi zavarokba, amely részvénytársaságnak igazgatósági tagja volt. Legutoljára Pilsenben sörkiviteli részvénytársaság létesítésén fáradozott.

Wrede herceg sem levelet, sem valamely irást nem hagyott hátra. A nyarat a herceg nevével minden évben a Saltzkammergutban szokta tölteni s az idén is rendes időben odament. Barátai azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarban követte el végzetes tettet, mert már hónapok óta buskomornak látszott. A herceg nagyműveltségű és rendkívül szeretetreméltó férfi volt. Első nejtől, egy Lacanski grófnőtől elvált, hogy nőül vehesse Kaiser bécsi építészeti főtanácsos csodaszép elvált feleségét. E miatt protestáns hitre tért át s megszerezte a magyar állampolgárságot. Anyagi viszonyai 1906-ig fényesek voltak. Akkor adta el tiroli hatalmas uradalmait, hogy pénzét ipari és egyéb gazdasági vállalkozásokba fektesse, a melyek mind szerencsétlenül ütöttek ki. Alapítója volt az abbaziai Riviera társaságnak is s ennek elnöki tisztét is ő töltötte be. Május közepén jött a Saltzkammergutba s a jövő héten akart hazatérni. Az öngyilkos hercegnek első házasságából két gyermeke van, Olga hercegnő, aki Lembergbe ment férjhez és Wrede Frigyes herceg, jönevű regényíró.

TÁVIRATOK.

Lezuhant léghajós.

Newyork, október 3. Spoksmeből érkezett jelentés szerint Cromwel Dickson léghajós száz láb magasságból lezuhant és szörnyet halt.

Betörés Portugáliába.

St. Jago di Compostella, október 3. Mint az „Orego di Santjago” lap jelenti, Conceiro Aiva, a portugál monarchista ösztöndíjas vezetője, e hó 1-én reggel két orakor négyezer ember élén, több ágyúval, egy golyósióróval és 120 öszvérről behatolt portugáliába.

Meggyilkolt elnök.

Abo (Finnország), október 3. Az udvari törvényszék elnökét revolverlövésrel meggyilkolták. A merénylő öngyilkosságot követett el.

Kirabolt vasuti állomás.

Tiflis, október 3. Hat fegyveres rabló a transzkaukázusi vasuton lévő tsiladiai állomást megtámadta, az állomásőröket s az alkalmazottakat megkötözte és kirabolta a pénztárt. A rablók elmenekültek.

Privilegiumok kisajátítása.

Pétervár, október 3. A pénzügyminiszter a Dumának törvényjavaslatot nyújtott be, mely a külföldi áruknak vámkezelését egyszerűsíti és gyorsítja.

A kereskedelmi miniszter a birodalmi dumában törvényjavaslatot nyújtott be a hadianyagok és hadieszközök üldözésére vonatkozó privilégiumok és találmányok kényszerkisajátítását mondja ki.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

— Déli zárlat. —

Október 3.

Az árak 50 kilogramonként

buza okt.	11 99—11 97.
buza ápr.	12 19—12 17.
rozs okt.	10 23—10 21.
zab május.	— — — — —
zab okt.	9 35—9 33.
Tengeri szept. 1911	— — — — —
Tengeri máj. 1912.	8 44—8 42.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 831.50. Osztrák hitelrészvény 637.75.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás

XXXVIII.

Három hónappal Magda asszony halála után, egy délután tájban, két gyalog vándor tért be a Kopalóba.

Az egyik szép, fiatal ember; kerek, piros, vidám magyar arccal, a másik pedig a mi rég nem látott kedves Réceze Marcin, Mogyoród helységének páratlan bakterje, még pedig egy jól megtömött bőrládával a hátán.

A csárdába beérve, az ismeretlen fiatal ember letéti Marcival a ládát, egy itce bort parancsol, abból egy-két kortyot maga is iszik, fizet. Marcinak pedig egy ezüst huszast nyom a markába, aztán a ládát maga veszi a hátára, és megköszönve «Marci bácsi» szivességét, hogy a ládát ideig vitte, az ajtó felé indul.

— Csak hagyja tekintetes ur! Majd elviszem én hazáig — mondá Marci bácsi.

— Köszönöm Marci bácsi; de utaink itt most kétfelé válnak. — viszonzá az ifju vidáman.

— Csak azért mondom, mert hát tán sok is lesz egy huszas ezért a két óráért, hogy a holnit hoztam — mondá Réceze Marci kételkedő szemmel minden oldalról nézegetve a tengerben fekvő pénzdarabot.

— Szívesen adom, Marci bácsi! mert kend nélkül nem érhettem volna ma haza; pedig tíz éve, hogy édes szüleimet ma látom ismét.

— Ugy? Hanem megkövetem ássan a tekintetes urát, hogy tudja, hogy engem Marcinak hívnak? — kérdé a bakter, zavarodottságában ide-oda rázogotva vállán a szűrt, mely az emlékezetes seprűfutás óta semmit se változott, csakhogy most még sokkal több rajta a lyuk a darócnál.

— Hát ugy, mert én marosdi születésű vagyok. Szakáll István az én atyám! — felelé az ifju bensőséggel és Marci további kérdészködését be nem várva, könnyű léptekkel indult ki a csárdából.

Réceze Marci pedig nagy bámész szemekkel meredt az ifju után. Törte a fejét azon, miképp történhetik az, hogy mikor az apa csak olyan közönséges gazdaember, a fiu mégis urias kinézésű, nyalka ifju legyen. Miként hogy akkor tájban csakugyan még a ritkaságok közé tartoztak az ilyen tünemények.

Folytatjuk.

Főmunkatárs:
VÖRTH GYÖRGY ZOLTÁN

SALVATOR**GUMMI SARKAK****VILÁG CZIKK**
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!**MINDENÜTT KAPHATÓ.****Eladó téglá !!**

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelően, téglagyárunk termelési képességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, precíz

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánatra árajánlással bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

Félstabilgépek, Gőzgépek, Gőzkazánok, Motorok, Sínek, Szivattyúk, Malomgépek, Modern transmissiók. Távirdahuzalok. Minden méret és nagyságban kaphatók

Abeles Emil vas és gép-
osztályánál

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 88. szám.

Gépek és kazánok kölcsönbe is adtak.

TELEFON 142—14. Sürgőnycim : BARSEL.

I. rendű**C**serhasábtűzifát szállít**Fischer és Wollner** cég

APÁTKERESZTUR állomáson

száz mázsánként

126.— koronáért

20 korona előzetes beküldése ellen utánvétellel.

A vasuti fuvar Debreczenig 35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég bihari-diószegi irodájába küldendőek.

HÁZLEBONTÁS

miatt

a raktáron levő összes papirárak

u. m. i

Iskolai füzetek,

író- és rajzszerkek, irodai és

Levélpapírok,

üzleti könyvek,

Répeslevelezőlapok

leszállított árban kaphatók

BOROVITZ ZSIGMOND

papírüzletében

Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

(volt Stenezinger-ház.)

Kalóses**nyomtatványok**

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

Tíz szóig 50 fill., minden további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Felsőgymnasiumi tanuló nevelőnek ajánk. zik.
Cím: A kiadóba.

Hajgyűrűket és karpereczeket készítek jelent-
kezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Kifutó fia lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Zenegorákokat ad felelőség mellett gyakorlott,
lelküismeretes urnő kezdőknek és haladóknak.
A zenetanárno garantálja a tanítvány elvál-
lalása esetében a sikert: kitünő módszere
mellett még a leggyengébbeknél is, vagy a
legelhanyagoltabbul tanítatottaknál a legro-
videbb idő alatt. Czim a kiadóhivatalban.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

10 krajezár
egy iskolai könyv bekötötése

HOROVITZ ZSIGMOND papírkereskedésében
Piac-utca 12. sz.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K.
Tokaji édes aszúbor 5 félliteres üveg 12 ko-
rona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Test
vérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Dorékvarróleányok állandó alkalmazást nyerne
Tóács Sándorné nőruha varrodájában
Kölcsey-utca 22.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskaírtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**
is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefélést villany parkett-géppel
szolid árban vállalok. Telefon 878. sz.

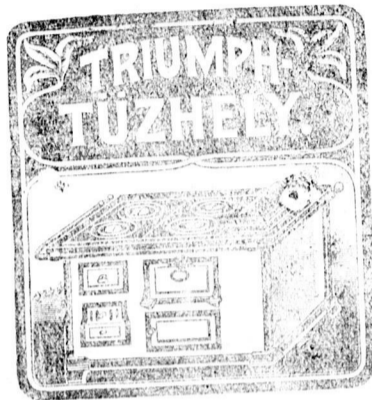
BOR! Borivók, vendéglősök tudomására ho-
zom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai
fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. Ó-
fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös za-
matos 58 korona, fekete bikavér 65 korona.
Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyő-
ződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilog-
rammos postamintát 4 koronáért küldök. —
Cím: Pank Ödön bornagykereskedő, Fiuméba.

Meteor Villamos színház
Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó helye
Debrecen város közönségének.

Szombaton: 2 előadás. Este 7-9 óráig.
9-11 „

Vasárnap a ünnepnapokon: 3 előadás:
d. u. 6-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig
Hétfőnap: 1 előadás pent 9 ó. kezdődik

Áldás — minden konyhában.

TRIUMPH takaréktűzhely-iggyár

GOLDSCHMIDT S. és FIA

WELS (Felső-Ausztria).

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

„Allas” élet-, katonai-, hozomány- és járadék-biztosító
intézet Hajdumegyei Vezérképviselősége
Debreczen, Szent-Anna-utca 32. szám.

! Az intézet korszerű módosításai!

A biztosítási határidő lejáratá előtt beállott keresetképtelenség esetében, az évi
biztosítási díjakat nem kell tovább fizetni, a biztosított fél a biztosítás lejártakor,
vagy halál esetén azonnal, a teljes biztosított összeget és osztalékot megkapja.
Gyermekek biztosításánál 20 é re (nyereményrésze-
sedéssel) csak 643 korona 50 fillért kell befizetni.

Üzletszerzők a megye minden részére kerestetnek!

Turul-Cipő

Telefon 691. elsőrangú, elegáns, tartós és kiváljan olcsó. Telefon 691.

A Monarkia legnagyobb cipőgyára.

Turul Cipőgyár r.-t.
Temesvár.

Elárusítótelep:
DEBRECZEN,

Piac-utca 48. sz.

szENT-ANNA-
UTCA SAROK.

130 fiók bel- és
külföldön!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Heti gyártás
18,000 pár.

